

TISKOVÁ ZPRÁVA

Koalice proti palmovému oleji vstupuje do nové fáze

Praha, 1. července 2015 – Poprvé za již dvouleté existence **Koalice proti palmovému oleji** se v červnu v prostorách pražské galerie Langhans sešli její členové a zástupci členských organizací, kde mají silné zastoupení především přírodovědci. Zakládajícími členy Koalice byly ČSOP JARO Jaroměř, Lestari a lidé ze ZOO Ústí nad Labem. Mezi současnými členy je mnoho odborníků a celá řada nevládních organizací (záchranné stanice, organizace ČSOP, Greenpeace ČR, Hnutí DUHA, Ekologický institut Veronica a další).

Snižuj spotřebu tuků/olejů > Vybírej místní tuky/oleje > Použij certifikovaný palmový olej

Odborný garant, zoolog a ochranář Stanislav Lhota představil cíle Koalice. Ty spočívají ve snaze o změnu spotřebního chování lidí v Evropě v následujícím pořadí: Redukce – Substitute – Certifikace. Lidé by měli především omezovat spotřebu tuků (např. méně smažit, více dusit a vařit). Když už používají tuky, pak upřednostňovat tuky a oleje místní produkce (slunečnice, řepka, olivový olej). Až třetí v řadě je upřednostnění certifikovaného palmového oleje. U certifikace je potřeba zvýšené opatrnosti, protože typů certifikace je více a základní verze certifikace Kulatého stolu pro udržitelnou výrobu palmového oleje (RSPO) je nedostačující. Nezaručuje totiž, že při jeho výrobě nedochází k dalšímu odlesňování a taková certifikace je spíše formou greenwashingu* – malováním si reality ne narůžovo, ale nazeleno.

Produkce palmového oleje přitom sama o sobě není zlem, zejména pokud se bavíme o palmě jako zdroji tuků pro místní populace (původní plodinou je v Africe). Palma má totiž vysoké hektarové výnosy, pokud se pěstuje na vhodných půdách. Zhoubnou ji činí masový, průmyslový charakter její produkce a zásadní podíl na rychlé deforestaci v jihovýchodní Asii, která stála za vznikem Koalice a vedla francouzskou ministryni životního prostředí Segolene Royal ke kontroverznímu kroku – výzvě k bojkotu Nutelly (**#NutellaGate**).

Koalice hodlá v kampani motivovat českou veřejnost k uvědomělé spotřebě. Evropané jsou v přepočtu na hlavu největšími konzumenty palmového oleje a i v absolutních číslech jsou mezi třemi největšími odběrateli na světě. Největší využití palmový olej nachází v jídle (zejména různých cukrovinkách, brambůrkách apod.), biopalivech, krmení pro zvířata nebo kosmetice a drogerii. Negativní důsledky u nás sice nevidíme, ale na druhém konci světa – od Papui-Nové Guiney až po Indii (nejvíce v Malajsií a Indonésii) jsou dramatické.

Ochrana biodiverzity ve světě i ve střední Evropě

Na čtvrtečním podvečeru určeném široké veřejnosti postupně vystoupili David Číp z ČSOP JARO Jaroměř, Standa Lhota ze ZOO Ústí nad Labem a Břeněk Michálek, který se angažuje v projektu ČSO – zakládání ptačího parku **Josefovské louky**.

David Číp popovídal o ochraně biodiverzity střeoevropské krajiny a ve své vtipně pojaté prezentaci ukázal, jak se může zatetelit srdce ochranáře při pohledu na tank nebo dokonce vypalování trávy. Se svými kolegy se angažuje v péči o přírodovědně cenné lokality s mimořádným významem pro poslední přežívající populace některých druhů živočichů a rostlin v rámci celé střední Evropy (např. různí motýli, rostliny).

Další dva příspěvky se věnovaly jihovýchodní Asii. S. Lhota nejdříve shrnul dopady palmářského průmyslu, jehož činnost měl možnost sledovat při své dlouhodobé terénní práci zoologa (výzkum opic kahau nosatý), kterou následně doplnilo aktivní ochránářství a vyjednávání s palmářskými „companies“ (zejména gigant

Wilmar). Indonéský záliv Balikpapan na ostrově Borneo, kde působí, je totiž místo s ohromnou biodiverzitou, které se ovšem nevyhnulo rozpínání palmářského průmyslu. Stanislav Lhota proto společně s režisérem Michalem Gálíkem stáli u vzniku hodinového volně dostupného dokumentu Zelená poušť, který má na filmové databázi ČSFD vynikající hodnocení (87 %, www.csfd.cz). Film zasáhl hodně lidí a některé z nich přivedl i přímo do Koalice. B. Michálek doplnil vyprávění o své dvouleté cestě z Austrálie do Indie, na které potkával plantáže palmy olejně a seznamoval se s domorodci, kteří přichází o své domovy a tradiční způsoby obživy.

Noví dobrovolníci a členové v Koalici vítáni

V pátek pak probíhalo interní jednání členů Koalice týkající se organizačních a personálních záležitostí, plánování blízké budoucnosti i formulace delších cílů nebo přípravy kampaně. Jestli vše klapne, máme se na co těšit! Koalice je otevřená a ve svých řadách ráda uvítá dobrovolníky i další členy – například technology potravín, politiky, celebrity, zemědělce, novináře nebo právníky, ale i další. Pokud vás činnost Koalice zaujala, podívejte se na web a neváhejte nás kontaktovat.

* Co znamená „**greenwashing**“? Greenwashing označuje zelený marketing, snahu vytvořit dojem, že výrobek, cíle či politiky organizace jsou šetrné k životnímu prostředí, slouží udržitelnosti. Opravdovým cílem je přitom zvýšení zisku nebo získání politické podpory manipulací veřejného mínění. Příklady greenwashingu na: www.trideniodpadu.cz.

K problematice **certifikace** palmového oleje viz: Maritzová, Christine: *Certifikace palmového oleje. Od partnerství k udržitelnosti*. Glopolis, 2014. Volně ke stažení na: glopolis.org/soubory/e1ed/certifikace-palmoveho-oleje.pdf

Autor: Kateřina Vojtíšková (Alternativa Zdola)

Více informací: www.stoppalmovemuoleji.cz

Kontaktní osoba: Mgr. Kateřina Holubová, mluvčí Koalice proti palmovému oleji, mluvci.kppo@gmail.com